

Procedurat standarde të operimit për testimin e plumbit në ujin e pijshëm në shkolla

22 maj 2026

Protokolli i Departamentit të Arsimit të Qytetit të Nju-Jorkut (DOE) për testimin e plumbit në ujë

Deklarata e qëllimit

Departamenti i Arsimit i Qytetit të Nju-Jorkut (NYC DOE) zbaton këto procedura standarde të operimit (SOP) për të përmbushur angazhimin e tij për të ofruar një mjedis të sigurt dhe të shëndetshëm për nxënësit dhe për të respektuar të gjitha rregullat dhe rregulloret në fuqi në lidhje me testimin e plumbit në ujin e pijshëm në shkolla. Këto procedura standarde të operimit hyjnë në fuqi menjëherë dhe duhet të zbatohen nga inxhinierët kujdestarë (CE) dhe konsulentët e mjedisit (EC). Rregullorja e Shtetit të Nju-Jorkut për testimin e plumbit në ujin e pijshëm në shkolla (Titulli: Nën pjesa 67-4 – Testimi i plumbit në ujin e pijshëm në shkolla)¹ kërkon që të gjitha ndërtesat shkollore të testohen për praninë e plumbit çdo pesë vjet.

Pikat e përfshira në testim

Një pikë e përfshirë në testim është një pajisje e ujit të pijshëm që aktualisht përdoret ose mund të përdoret për pirje ose gatim, duke përfshirë, por pa u kufizuar në, një burim uji të pijshëm, burime uji ose rubineta. Të gjitha pikat e përfshira në testim në ndërtesat shkollore të NYC DOE testohen çdo pesë vjet nga konsulentët e mjedisit (EC).

Pikat e papërfshira në testim

Nuk duhet të merren mostra nga pikat e papërfshira në testim. Pikat e papërfshira në testim përfshijnë:

1. Rubinetat e lavamanëve të pastrimit në dollapë të siguruar (me derë që mbyllet me çelës)
2. Rubinetat e lavamanëve të pastrimit brenda kuzhinës
3. Pajisjet me avull në kuzhinë
4. Rubinetat në dhomat e riciklimit/larjes së koshave
5. Rubinetat dhe prodhuesit e akullit në laboratorë
6. Lavamanët laboratorikë në klasa
7. Rubinetat e jashtëm për zorrë uji
8. Kokat e dushit dhe grykat e vaskës
9. Stacionet për shpëlarjen e syve
10. Pështymore
11. Pikat e ujit në dhomat e sigurta të kaldajës ose të pajisjeve mekanike
12. Pikat e ujit në dhomat e sigurta të magazinimit
13. Rubinetat e ujit të ngrohtë
14. Rubinetat me ujë të përzier/të temperuar
15. Lavamanët për larjen e flokëve

Etiketimi

Çdo pikë e zbatueshme në të gjitha ndërtesat shkollore të DOE etiketohet me një etiketë metalike vetëngjitëse që përmban një barkod unik, i cili regjistrohet në bazën qendrore të të dhënave për plumbin. Barkodi skanohet sa herë që pajisja testohet. Kjo

¹ <https://regs.health.ny.gov/volume-1a-title-10/1942050456/subpart-67-4-lead-testing-school-drinking-water>

siguron që të dhënat nga ciklet e mëparshme të testimit të regjistrohen siç duhet në bazën qendrore të të dhënave dhe krijon një regjistr të të gjitha testeve të kryera për secilën pajisje, duke përfshirë datën e testimit dhe rezultatet e testimit. Etiketat metalike vetëngjitëse vendosen në vende jo të dukshme pranë pikës së ujit dhe mbeten të vendosura në mënyrë të përhershme.

Procedurat e testimit

2. Konsulentët e mjedisit

a. Koordinimi i hyrjes në objekt

- i. Jo më vonë se ora 12:00 e çdo të enjteje, konsulentët e mjedisit (EC) duhet t'i paraqesin Njesisë së Cilësisë së Ujit dhe Pajtueshmërisë për Plumbin (WQLC) të Departamentit të Arsimit (DOE) planin e propozuar të marrjes së mostrave për javën pasuese, duke përfshirë emrin/numrin identifikues të ndërtesës, si dhe datën dhe orën e testimit të planifikuar.
- ii. Një ditë përpara datës së planifikuar të marrjes së mostrave, EC-ja duhet të kryejë një vizitë në objekt për të konfirmuar gatishmërinë për marrjen e mostrave. Vizita në objekt përfshin konfirmimin se të gjitha vendndodhjet me pika uji janë të aksesueshme, mund dhe respektojnë periudhën e qëndrimit të pandryshuar të ujit prej 8–18 orësh, si dhe që është i disponueshëm një shoqërues nga shkolla.
 1. Pasi njësia WQLC të ketë miratuar planin e testimit, ajo do t'i sigurojë EC-së informacionin e kontaktit, duke përfshirë emrin dhe numrin e telefonit të personelit kujdestar, i cili do të sigurojë aksesin në ndërtesë dhe do ta shoqërojë EC-në gjatë mbledhjes së mostrave të ujit.
 2. Pikat e reja të ujit, ato jashtë fushës së testimit dhe/ose ato që më parë kanë qenë të paarrishme ose të çaktivizuara, mund të regjistrohen në pajisjen e skanimit në këtë fazë.

b. Marrja e mostrave

- i. EC-të duhet të takohen me personelin kujdestar të caktuar në objekt një orë përpara fillimit të marrjes së mostrave për të nisur përgatitjet.
- ii. EC-të dhe personeli kujdestar i caktuar duhet të kryejnë një inspektim të objektit për t'u siguruar që asnjë pikë uji nuk është lënë e hapur dhe nuk ka rrjedhje të vazhdueshme. Nëse konstatohet se ndonjë pikë uji është lënë e hapur me rrjedhje të vazhdueshme, marrja e mostrave duhet të anulohet dhe të riprogramohet.
- iii. EC-të duhet të konfirmojnë me personelin kujdestar të caktuar se uji në të gjithë ndërtesën shkollore ka qëndruar i pandryshuar për një periudhë prej 8 deri në 18 orësh përpara fillimit të marrjes së mostrave. Marrja e mostrave nuk mund të kryhet nëse periudha e qëndrimit të pandryshuar të ujit është më pak se 8 orë ose më shumë se 18 orë.
- iv. Nuk lejohet të bëhen ndryshime në sistemin e ujit, si heqja e ajruesve (aeratorëve) ose sitave të rubinetave, përpara marrjes së mostrave.
- v. Mostrat nuk duhet të merren nga pikat e ujit që janë jashtë fushës së testimit.
- vi. Mostrat duhet të merren vetëm nga rubinetat e ujit të ftohtë që janë brenda fushës së testimit.
 1. EC-të mbledhin mostrat duke përdorur skanerët e DOE-së. Procesi është si më poshtë:
 - a. Zgjidhni ndërtesën në pajisje.
 - b. Zgjidhni pikën e ujit duke skanuar etiketën ose, sipas nevojës, duke futur manualisht numrin e barkodit.
 - c. Skanoni barkodin e printuar paraprakisht në shishen e mostrës.
 - d. ID-ja e mostrës regjistrohet së bashku me: operatorin, ID-në e pajisjes, ID-në e ndërtesës, ID-në e katalogut dhe datën/orën.
 - e. Mostrat duhet të mbledhen në shishe plastike 250 ml, të pastruara dhe të acidifikuara paraprakisht, të siguruar për EC-të nga njësia WQLC e DOE-së.
 - f. Mbledhja e mostrave duhet të fillojë nga pika e ujit më afër pikës së hyrjes së linjës së furnizimit me ujë në ndërtesë.

- g. Duhet të merret një mostër nga çdo pikë uji. Mostra e parë duhet të merret menjëherë pas hapjes së parë të pikës së ujit (mostra e tërheqjes së parë).
 - h. Shpejtësia e rrjedhjes duhet të jetë e njëjtë me atë që përdoret për të mbushur një gotë.
 - i. Çdo gjendje e pikës së ujit që mund të ndikojë në mostër, si rrjedhja e rubinetit, uji me ngjyrë të pazakontë ose presioni i ulët i ujit, duhet të shënohet në formularët e zinxhirit të ruajtjes së provave.
 - j. Mostra duhet të merret edhe nëse uji është me ngjyrë të pazakontë ose shpejtësia e rrjedhjes është e ulët.
2. Pas lidhjes së pajisjes në stacionin e saj, të dhënat ngarkohen në bazën e të dhënave. Më pas mund të gjenerohen raportet përkatëse për t'u dërguar në laborator.
- a. EC-ja duhet të nënshkruajë drejtpërdrejt në pajisje për të certifikuar zinxhirin e ruajtjes së provave. Nëse, për çfarëdo arsye, EC-ja nuk mund të nënshkruajë drejtpërdrejt në pajisje, ai duhet të nënshkruajë një kopje në letër.

3. Divizioni për objektet shkollore (DSF)

a. Rolet e personelit

i. Njësia e cilësisë së ujit

1. Protokollet në rast të tejkalimit të kufirit të veprimit
 - a. Pas marrjes së rezultateve të testimit të plumbit në ujë, një anëtar i njësisë WQLC do të njoftojë me email personelin përkatës të shkollës dhe ekipin e DSF-së në terren për rezultatet dhe veprimet që duhet të ndërmarrin. Emaili i njoftimit do të tregojë se cila/cilat pajisje kanë rezultuar me nivele të larta plumbi dhe cili është veprimi i duhur që duhet ndërmarrë.
2. Protokollet kur nuk ka tejkalim të kufirit të veprimit
 - a. Pas marrjes së rezultateve të testimit të plumbit në ujë, një anëtar i njësisë WQLC do të njoftojë me email personelin përkatës të shkollës dhe ekipin e DSF-së në terren për rezultatet, duke bërë të ditur se nuk kërkohet asnjë veprim nga ana e tyre.

ii. Inxhinieri kujdestar

Kur një inxhinier kujdestar (CE) përdor personelin e kujdestarisë për të zëvendësuar një pikë uji të përfshirë në testim, duhet të paraqitet një urdhrë pune pranë njësisë WQLC për kryerjen e testimit vijues të plumbit. Pajisja e re duhet të mbetet jashtë funksionit deri në përfundimin e testimit dhe, sipas rastit, të protokolleve për tejkalimin e kufirit të veprimit. Kjo nuk zbatohet për rubinetat e ujit të ftohtë që nuk përdoren për gatim ose pirje. Rubinetat e ujit të ftohtë që nuk përdoren për pirje ose gatim duhet të testohen, por mund të vazhdojnë të përdoren nëse vendoset një tabelë me mbishkrimin "Vetëm për larjen e duarve", derisa rezultatet të jenë nën kufirin e veprimit. Nëse pajisja përdoret për gatim ose pirje, ajo duhet të mbetet jashtë funksionit derisa rezultatet të jenë nën kufirin e veprimit.

iii. Punonjësit e specializuar

Kur punonjësit e specializuar inspektojnë një pajisje dhe konstatojnë se zëvendësimi i saj është i nevojshëm, koordinatori i specialitetit duhet të shtojë në urdhrin e punës edhe detyrat që lidhen me inventarizimin, etiketimin dhe testimin vijues nga njësia WQLC. Kjo nuk zbatohet për rubinetat e ujit të ftohtë që nuk përdoren për gatim ose pirje. Rubinetat e ujit të ftohtë që nuk përdoren për pirje ose gatim duhet të testohen, por mund të vazhdojnë të përdoren nëse vendoset një tabelë me mbishkrimin "Vetëm për larjen e duarve", derisa rezultatet të jenë nën kufirin e veprimit. Nëse pajisja përdoret për gatim ose pirje, ajo duhet të mbetet jashtë funksionit derisa rezultatet të jenë nën kufirin e veprimit.

iv. Menaxheri i kontratave i ekipeve të DSF-së

Kur një menaxher kontratash merr një propozim për zëvendësimin ose instalimin e një pike uji të përfshirë në testim, ai kontakton koordinatorin e specialitetit të ekipit për të shtuar në urdhrin e punës një detyrë për testim nga

testim nga WQLC. Pajisja e re (zëvendësuese) duhet të mbetet jashtë funksionit deri në përfundimin e testimit dhe, sipas rastit, të protokolleve për tejkalimin e kufirit të veprimit. Kjo nuk zbatohet për rubinetat e ujit të ftohtë që nuk përdoren për gatim ose pirje. Rubinetat e ujit të ftohtë që nuk përdoren për pirje ose gatim duhet të testohen, por mund të vazhdojnë të përdoren nëse vendoset një tabelë me mbishkrimin "Vetëm për larjen e duarve", derisa rezultatet të jenë nën kufirin e veprimit. Nëse pajisja përdoret për gatim ose pirje, ajo duhet të mbetet jashtë funksionit derisa rezultatet të jenë nën kufirin e veprimit.

v. **Punët e kryera nga palë të treta**

Për çdo punë që kërkon zëvendësimin e pikave të ujit të përfshira në testim, menaxheri i kontratave të qarkut duhet të përfshijë në kontratë formulim që specifikon se pas zëvendësimit të pajisjes përkatëse kërkohet testimi për plumb. Pajisja e re duhet të mbetet jashtë funksionit deri në përfundimin e testimit dhe, sipas rastit, të protokolleve për tejkalimin e kufirit të veprimit. Kjo nuk zbatohet për rubinetat e ujit të ftohtë që nuk përdoren për gatim ose pirje. Rubinetat e ujit të ftohtë që nuk përdoren për pirje ose gatim duhet të testohen, por mund të vazhdojnë të përdoren nëse vendoset një tabelë me mbishkrimin "Vetëm për larjen e duarve", derisa rezultatet të jenë nën kufirin e veprimit. Nëse pajisja përdoret për gatim ose pirje, ajo duhet të mbetet jashtë funksionit derisa rezultatet të jenë nën kufirin e veprimit.

vi. **Përmirësimet kapitale të SCA-së**

Kur SCA përfundon një përmirësim në një shkollë që përfshin zëvendësimin ose shtimin e një pike uji të përfshirë në testim, inxhinieri kujdestar (CE) duhet të krijojë një urdhër pune për njësinë WQLC për kryerjen e testimit vijues të plumbit. Pajisja e re duhet të mbetet jashtë funksionit deri në përfundimin e testimit dhe, sipas rastit, të protokolleve për tejkalimin e kufirit të veprimit. Kjo nuk zbatohet për rubinetat e ujit të ftohtë që nuk përdoren për gatim ose pirje. Rubinetat e ujit të ftohtë që nuk përdoren për pirje ose gatim duhet të testohen, por mund të vazhdojnë të përdoren nëse vendoset një tabelë me mbishkrimin "Vetëm për larjen e duarve", derisa rezultatet të jenë nën kufirin e veprimit. Nëse pajisja përdoret për gatim ose pirje, ajo duhet të mbetet jashtë funksionit derisa rezultatet të jenë nën kufirin e veprimit.

b. Protokoli për mbushësit e shisheve

- i. Dërgojuni email anëtarëve të caktuar të njësisë WQLC dhe ekipit të DSF-së në terren pas instalimit të një mbushësi shishesh dhe/ose një pajisjeje kuzhine (në vijim të referuara si "Pajisjet").
- ii. Për identifikim të lehtë, ky email duhet të përfshijë informacionin e mëposhtëm në lidhje me pajisjen(at) e sapoinstaluar(a):
 1. ID-në e ndërtesës së shkollës;
 2. Vendndodhjen dhe/ose numrin e dhomës më të afërt;
- iii. Nëse pajisja e re zëvendëson një pajisje ekzistuese, ju lutemi jepni etiketën e mëparshme të identifikimit të asetit që lidhet me atë pajisje. Kjo i mundëson njësisë WQLC të mbajë një bazë të dhënash të përditësuar për pajisjet e ujit.
- iv. Përveç kësaj, njoftoni inxhinierin kujdestar (CE) të ndërtesës për pajisjen(at) e sapoinstaluar(a).
- v. CE-ja është përgjegjës për të kontaktuar si Zëvendësdrejtorin e Objekteve (DDF), ashtu edhe ekipet përkatëse, në mënyrë që të krijohet një urdhër pune.
- vi. Në urdhrin e punës duhet të shënohen pajisjet e sapoinstaluar dhe të kërkohet si etiketimi, ashtu edhe testimi i tyre.
- vii. Ekipi i DSF-së në terren do t'u dërgojë email anëtarëve të caktuar të njësisë WQLC pas krijimit të urdhrit të punës.

- viii. Një anëtar i njësisë WQLC do t'ia caktojë urdhrin e punës një konsulentit të mjedisit (EC), i cili do të kryejë etiketimin dhe testimin e pajisjeve të listuara në përshkrimin e urdhrin të punës.
- ix. Palët përkatëse do të njoftohen për rezultatet e testimit sapo ato të jenë të disponueshme, si edhe për veprimet që do të ndërmerren në vijim bazuar në rezultatet e testimit.

Analiza laboratorike dhe raportimi i rezultateve laboratorike

1. EC-të duhet t'i dërgojnë mostrat e ujit në laboratorë të certifikuar nga Programi i Akreditimit të Laboratorëve Mjedisorë i Departamentit të Shëndetësisë të Shtetit të Nju-Jorkut (NYSDOH ELAP) për analizën e përmbajtjes së plumbit, brenda dy (2) ditëve pune nga marrja e mostrave, përveç rasteve kur njësisë WQLC njoftohet dhe miraton një zgjatje të afatit.
2. EC-të duhet t'i kërkojnë laboratorit që analiza të kryhet sa më shpejt që të jetë praktikisht e mundur. Nëse laboratori nuk mund t'i përfundojë analizat e mostrave brenda gjashtë (6) ditëve pune, EC-të duhet të njoftojnë njësinë WQLC, e cila do t'u japë udhëzime për veprimet e mëtejshme.
3. Të gjitha mostrat duhet të analizohen për përmbajtjen e plumbit duke përdorur metodat analitike të EPA-së 200.8 ose 200.9.
4. Pas përfundimit të analizës, laboratori duhet t'ua raportojë rezultatet EC-ve nëpërmjet:
 - a. Raportit të analizës laboratorike
 - b. Raportit të të dhënave në format Excel
5. Raportimi i EC-ve të DSF/WQLC
 - a. EC-të duhet t'i dërgojnë rezultatet përmbledhëse të laboratorit me email, duke bashkëngjitur raportin e analizës laboratorike dhe raportin e të dhënave në format Excel, brenda dy (2) ditëve pune nga marrja e rezultateve nga laboratori.

Masat korrigjuese për ciklet e testimit

Për çdo pajisje që rezulton me vlera mbi nivelin e veprimit, zbatohen protokollet e mëposhtme:

- Burim uji i pijshëm: Pajisja duhet të izolohet menjëherë dhe të pajiset me etiketë të verdhë.
- Stacion për mbushjen e shisheve: Pajisja duhet të izolohet menjëherë dhe të pajiset me etiketë të verdhë.
- Lavaman për përgatitjen e ushqimit: Pajisja duhet të izolohet menjëherë dhe të pajiset me etiketë të verdhë.
- Rubinet me ujë të ftohtë (zyra e infermierit): Pajisja duhet të izolohet menjëherë dhe të pajiset me etiketë të verdhë.
- Rubinet me ujë të ftohtë në qendrën LYFE: Pajisja duhet të izolohet menjëherë dhe të pajiset me etiketë të verdhë.
- Rubinet me ujë të ftohtë në klasë ose në tualet: Pajisja mund të vazhdojë të përdoret nëse vendoset tabela "Vetëm për larjen e duarve", derisa rezultatet të jenë nën nivelin e veprimit.

Protokolli pas ndërhyrjes korrigjuese

- Çdo pajisje e izoluar duhet të mbetet e izoluar dhe e pajisur me etiketë të verdhë derisa rezultatet e mostrës së marrë pas ndërhyrjes korrigjuese të tregojnë se përqendrimi i plumbit është nën nivelin e veprimit.
- Për marrjen e mostrave pas ndërhyrjes korrigjuese, EC-të duhet të mbledhin dy mostra: një mostër pas shpëlarjes për 30 sekonda, përveç mostrës standarde të tërheqjes së parë.
- Për çdo pajisje që rezulton me vlera të larta dhe nuk është zëvendësuar gjatë pesë (5) viteve të fundit, pajisja duhet të zëvendësohet, së bashku me të gjithë tubacionin e menjëhershëm deri te muri.
- Për çdo pajisje që është më pak se pesë (5) vjeç ose është zëvendësuar gjatë pesë (5) viteve të fundit dhe megjithatë rezulton me vlera të larta, zëvendësimi nuk është i nevojshëm. Në këtë rast, ndërmerren hapat e mëposhtëm, ndërkohë që pajisja mbetet e izoluar, me etiketë të verdhë ose me tabelën përkatëse:
 - Mirëmbajtje e synuar e pajisjes, si zëvendësimi ose pastrimi i ajruesve (aeratorëve) dhe sitave, kontrolli i tubacioneve për praninë e filtrave të brendshëm (që duhet të pastrohen), kontrolli i pozicionit të valvulave etj.

- Nëse, pas këtyre veprimeve, pajisja vazhdon të ketë nivele të larta plumbi dhe në ndërtesë ka disa pajisje me të njëjtin status, shkolla do të konsiderohet candidate për hartimin dhe zbatimin e një plani të përforcuar për sigurinë e ujit. Ky plan përfshin një vlerësim të detajuar të sistemit hidraulik, analizën e rezultateve të mostrave dhe një protokoll të specializuar shpëlarjeje.
- Për çdo pajisje që vazhdon të tejkalojë kufirin pas tre testimeve radhazi, merret në konsideratë dhe vlerësohet çaktivizimi i saj (heqja nga përdorimi). Ky veprim ndërmerret vetëm për pajisjet që nuk ndikojnë në disponueshmërinë e ujit të pijshëm ose në funksionimin e ndërtesës.

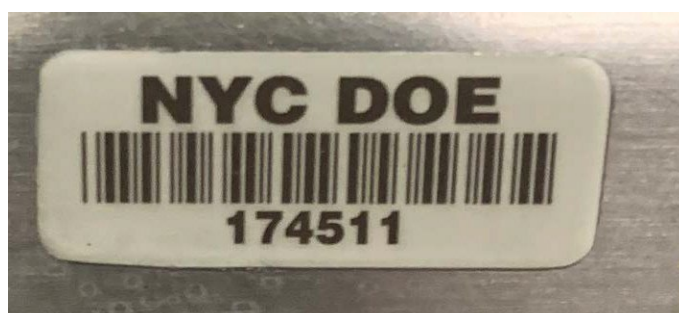
Shembuj fotografikë

Shembuj të etiketave aktuale të identifikimit të aseteve

Shembuj të etiketave të vjetra të identifikimit të aseteve

